

Міністерство освіти і науки України

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського

Рада молодих учених ПНПУ імені В. Г. Короленка

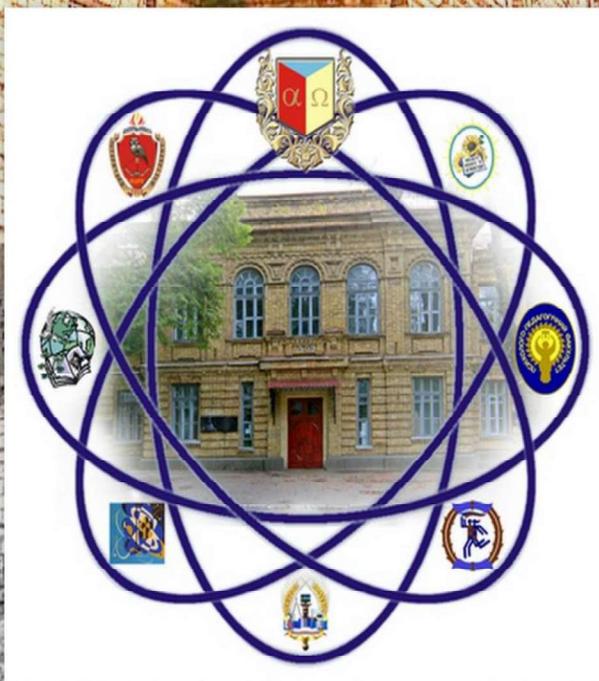
Студентська рада ПНПУ імені В. Г. Короленка

ОСВІТНІ Й НАУКОВІ ВИМІРИ ГЕОГРАФІ ТА ТУРИЗМУ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
для студентів, аспірантів, молодих вчених**

м. Полтава, 18 листопада 2020 року

Полтава, 2020

УДК 91+338.48(062)
О-72

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка заборонено

Редакційна колегія:

Шевчук С. М. – проректор з наукової роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, доктор географічних наук, професор;
Кравченко П. А. – доктор філософських наук, професор, декан факультету історії та географії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
Вішнікіна Л. П. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри географії та методики її навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
Шуканов П. В. – доктор географічних наук, доцент, професор кафедри туристичного та готельного бізнесу ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Назаренко Т. Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділом навчання географії та економіки Інституту педагогіки НАПН України;
Шуканова А. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри географії та методики її навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
Федій О. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри географії та методики її навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
Сарнавський С. П. – асистент кафедри географії та методики її навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
Лимарь Т. В. – асистент кафедри географії та методики її навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Друкується згідно з Ухвалою Вченої ради Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, протокол № 5 від 26.11.2020 року

Освітні й наукові виміри географії та туризму: матер. Всеукраїнської науково- практич.
О-72 інтернет-конф. для студентів, аспірантів, молодих вчених (м. Полтава, 18 листопада 2020 р.) / відп. ред. О. А. Федій. Полтава. 2020. 143 с.

Збірник містить матеріали, які надіслані до участі у Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції для студентів, аспірантів, молодих вчених «Освітні й наукові виміри географії та туризму». Матеріали збірника висвітлюють актуальні питання модернізації змісту і організації освітнього процесу у закладах вищої й загальної середньої освіти, що спрямовані на формування професійної компетентності фахівців з географії та туризму на засадах сучасних суспільних потреб. Публікації скомпоновані за тематичними напрямками: модернізація структури, змісту і методичних засад географічної освіти; природничо-географічні студії: методологія і практика; суспільно-географічні студії: теорія, українознавство, регіоназнавство; географія рекреації й туризму.

УДК
91+338.48(062)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
 За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1
МОДЕРНІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ, ЗМІСТУ І МЕТОДИЧНИХ
ЗАСАД ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ

<i>М. Г. Криловець, В. С. Шустова</i> КРАЄЗНАВЧА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ.....	7
<i>А. О. Логінова</i> ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ЗАСОБАМИ НАУКОВОЇ СПАДЩИНИ ГЕОГРАФІВ.....	11
<i>Т. Г. Назаренко, Н. В. Шиліна, Л. С. Неділько</i> СТВОРЕННЯ КРАЄЗНАВЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ СТЕЖКИ В МІСЦЕВИХ ПРИРОДНО-ІСТОРИЧНИХ РЕСУРСАХ.....	15
<i>Л. П. Вішнікіна, Л. С. Галушка</i> ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНО-ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ ЯК НАПРЯМ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ	18

РОЗДІЛ 2
ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНІ СТУДІЇ:
МЕТОДОЛОГІЯ І ПРАКТИКА

<i>В. П. Воровка</i> СТРАТЕГІЯ ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО ПРИАЗОВ'Я.....	21
<i>О. О. Давиденко (наук. керівник – С. М. Шевчук)</i> РОЛЬ РІЧОК І РІЧКОВИХ ДОЛИН У ЛАНДШАФТНІЙ СФЕРІ ТА ЖИТТІ ЛЮДИНИ (НА ПРИКЛАДІ Р. УДАЙ У СКЛАДІ ПІРЯТИНСЬКОГО НПП).....	24
<i>С. П. Сарнавський, В. В. Єрмаков, О. А. Федій</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ РІЧКОВОЇ МЕРЕЖІ В МЕЖАХ БАСЕЙНІВ РІЧОК ХОРОЛУ ТА ГОВТВИ.....	26
<i>В. Г. Смирнова, С. С. Зубенко</i> МАКСИМАЛЬНІ РІВНІ ВОДИ ТА КАТАСТРОФІЧНІ ПОВЕНІ НА РІЧЦІ ВОРСКЛА В МІСТІ ПОЛТАВА.....	30
<i>С. П. Сарнавський, Д. О. Хмелевський</i> МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ГІПСОМЕЖІ ФОРМУВАННЯ ЛІСОВОГО ПОКРИВУ (НА ПРИКЛАДІ ЗАПЛАВИ РІЧКИ ВОРСКЛА).....	32

Ю. В. Яценюк, В. М. Воловик, О. О. Гончар ВІДНОВЛЮВАЛЬНІ ТЕРИТОРІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	38
А. А. Шуканова, О. С. Сафронов ВИКОРИСТАННЯ ПІДЗЕМНИХ ВОД ПОЛТАВЩИНИ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА	43

РОЗДІЛ 3

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ СТУДІЇ: ТЕОРІЯ, УКРАЇНОЗНАВСТВО, РЕГІОНОЗНАВСТВО

Д. М. Білоконенко ТЕРИТОРІАЛЬНІ АСПЕКТИ НАРОДЖУВАНOSTІ В КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ	46
В. В. Борисова, С. І. Сюткін ТЕРИТОРІАЛЬНА СТРУКТУРА МОЛОЧНОГО ГОСПОДАРСТВА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	50
В. О. Глухота, Р. І. Демченко СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНЕ ЯВИЩЕ: ДЕПРЕСИВНА ТЕРИТОРІЯ. ПОНЯТТЯ ТА КРИТЕРІЇ ВИДІЛЕННЯ.....	54
Ж. М. Корчинська АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ (В ПЕРІОД 1991- 2019 РР.) ТА СТАТЕВО-ВІКОВА СТРУКТУРА ІРШАВСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	58
Т. В. Лимарь МЕТОДИКА СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСПОРТНОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ.....	63
С. В. Мантуленко, Є. С. Дворняк ГЕОГРАФІЯ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОЩУВАННЯ РАВЛИКІВ (ГЕЛІЦЕКУЛЬТУРА) В УКРАЇНІ.	66
М. Ю. Погрібняк (наук. керівник – С. М. Шевчук) ФІНАНСОВА ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ОТГ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ІНДИКАТОР ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ.....	71
О. А. Федій, О. С. Риндюк ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАЛІЗОРУДНИХ РОДОВИЩ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	74
Б. П. Яценко, Н. С. Корома СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ КРАЇНОЗНАВСТВА.....	78

РОЗДІЛ 4 ГЕОГРАФІЯ РЕКРЕАЦІЇ Й ТУРИЗМУ

Л. В. Атаман БЕЛІГЕРАТИВНІ ЛАНДШАФТИ ПОДІЛЛЯ ЯК ОБ'ЄКТИ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ.....	82
З. В. Гостюк ТУРИСТИЧНІ МАРШРУТИ ЯК ОДИН З КРИТЕРІЇВ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОГО ПІШОХІДНОГО ТУРИЗМУ В ЛАНДШАФТАХ ПОКУТСЬКИХ КАРПАТ.....	85
І. Ю. Жердієва ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ	88
А. І. Лазаренко СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	91
М. Г. Ліганенко, Н. С. Мільчева ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ІНФРАСТРУКТУРА НАПРЯМКУ ОДЕСА-РЕНІ	94
М. М. Лісковацька ТРАВЕРТИНОВІ ТЕРАСИ СВІТУ ЯК ТУРИСТИЧНІ ОБ'ЄКТИ.....	99
А. Г. Мелконян, А. І. Литовченко ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ. РОЗРОБКА МАРШРУТУ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В МЕЖАХ ШИШАЦЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ «СТЕЖКАМИ В. Г. КОРОЛЕНКА»	103
В. С. Пацюк, І. М. Пікалюк АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ГОТЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ «ПРЕМ'ЄР»	107
І. М. Постернак, Є. В. Чумаченко, С. О. Постернак ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОДЕСИ.....	111
О. Ю. Романова ОЦІНКА ГЕОТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СКЕЛЬНИХ ПІСКОВИКОВИХ КОМПЛЕКСІВ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ.....	115
Д. С. Урбанська ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА РОЛЬ ЙОГО ІНФРАСТРУКТУРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У РОЗВИТКУ СФЕРИ ТУРИЗМУ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНСЬКО-РУМУНСЬКОГО КОРДОНУ).....	118
Н. С. Хоменко (наук. керівник – О. А. Федій) РОЗВИТОК ТУРИЗМУ У ПРИАЗОВ'І.....	122
В. А. Худавердієва, І. О. Бережна ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	126

<i>Л. В. Чорна</i> РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ ГЕОГРАФІЇ ГІРСЬКОЛИЖНОГО ТУРИЗМУ	131
<i>О. А. Федій, С. А. Черкашина</i> РОЛЬ ТРАНСПОРТУ В ОБСЛУГОВУВАННІ ТУРИСТІВ.....	135
<i>А. А. Шуканова, В. С. Зоненко</i> ОСОБЛИВОСТІ АНІМАЦІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ДІТЕЙ НА ПРИКЛАДІ ТУРИСТСЬКОГО ГОТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ «ORANGE COUNTY ALANYA» (ТУРЕЧЧИНА)	136
<i>ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ</i>	139

УДК 913(477)+322.15+338.48

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

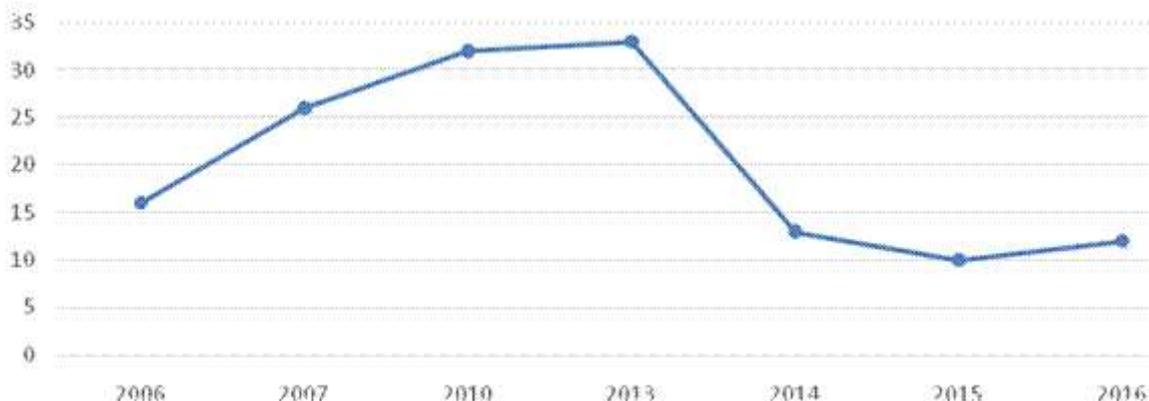
І. Ю. Жердієва

irina.zherdieva2@gmail.com

кафедра географії та геоекології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький

Готельне господарство є ваговою складовою туристичної інфраструктури, яка в свою чергу, є важливим фактором розвитку туризму в країні. На сьогодні внутрішній туризм набуває важливого значення в розподілі туристичного потоку, а отже зростає попит на послуги гостинності.

Готельний бізнес вважають одним з перспективних видів діяльності в Україні. Станом на 2017 р. в нашій країні нараховується близько 2500 готелів та інших місць для тимчасового проживання (санаторії, готелі, хостели, пансіонати). Таку велику кількість установ даної сфери можна пояснити приростом туристів в Україну: за період з 2006 року по 2014 рік (Рис. 3.1).

Рис.1. Динаміка туристичного потоку України 2006–2016рр. [1]

Щорічний приріст в цей період складав 10–17 %, але починаючи з 2014 року приріст туристів став стрімко падати – ця обставина пов’язана з анексією території АР Крим та нестабільною політичною ситуацією. Дані події не тільки відлякують туристів, а й спричинили зачинення певної кількості готельних підприємств, що спричинило відчутний удар по готельному бізнесу України [1].

Крім зазначених обставин українській готельний бізнес має інші проблеми, що стримують розвиток готельної індустрії. Основними з них є наступні:

1) недостатньо висока якість послуг та рівень обслуговування клієнтів у багатьох готельних установах. Вартість в українських готелях в 2-3 рази перевищує вартість проживання в готелях аналогічного рівня країн Європи, що зумовлено неналежним державним регулюванням цієї сфери та низьким рівнем диференціації готельних послуг (слаборозвинена мережа хостелів, кемпінгів, пансіонатів та ін.).

2) низький рівень інвестиційної активності в галузі, що обумовлено несприятливим бізнес-кліматом в Україні та недостатньо високою рентабельністю капіталу в готельному бізнесі;

3) неповне використання туристичного потенціалу України, яка має великі природні та ресурсні можливості для розвитку туристичного і готельного бізнесу;

4) недостатня кількість готелів внаслідок значних бар'єрів входження на ринок готельних послуг України. Показник забезпеченості готелями (кількість готельних місць на 1000 осіб) в Україні низький (при нормі 10 місць на 1000 осіб в Україні є лише 3,13 готельних місця (Рис.3.2). В більшості областей ситуація з готелезабезпеченістю гірша, ніж середній показник по Україні (3,13). Дана проблема дуже гостро виражена в м. Кропивницькому. Під час відвідування «AgroExpo», Кропфесту, «Вересневих самоцвітів» туристи обирають переважно аренду квартир через доступність цін, комфортність умов, а також наявність вибору.

Даний показник вираховується за формулою:

$$КГЗ = \frac{\text{Кількість місць в готелях} \times 1000}{\text{Кількість населення}}$$

Рис.2. Готелезабезпеченість областей України (станом на 2017 р.)

Найбільші показники, вище 7 місць на 1000 осіб мають Закарпатська (8,08), Івано-Франківська (8,03) та Львівська (7,22) області. Проте і ці цифри нижче норми. Найгірша ситуація в Донецькій та Луганській областях, де показник на рівні 0,6. Все це перешкоджає розвитку готельного господарства, входженню на вітчизняний ринок відомих готельних операторів та створенню

національних готельних мереж, які можуть забезпечити належний рівень послуг.

5) Відсутність розвинутої та офіційно облікованої мережі альтернативних засобів розміщення економічного класу (хостелів, малих та міні-готелів, апартаментів). Частково задовольнити попит на місця розміщення могли б малі готелі, апартаменти та хостели, вартість проживання у яких значно нижча. Проте мережа хостелів в Україні розвинена недостатньо. Підрахувати точну кількість хостелів в Україні наразі неможливо, оскільки немає законодавства, яке б регулювало їх діяльність [3].

б) В 2020 році найбільшою проблемою для готельного господарства стала пандемія пов'язана з COVID-19. За оцінками, 35-40% готелів в Україні припинили своє існування, інші працюють в обмеженому режимі. Тому головною проблемою стало скорочення або повна відсутність прибутку. Готелі, які працюють, втратили від 60 до 90% прибутку. Найбільш високі цифри фіксують 5-зіркові об'єкти. Їх збитки складають від 3 до 5 мільйонів гривень. Єдиним виключенням є готелі замиського формату, особливо котеджні локації. На них в період карантину є великий попит. Люди з прибутками вище середнього віддавали перевагу проводити карантин поза містом [2].

Вирішення даних проблем виражено в перспективах розвитку готельного господарства. Однією з перспектив є створення готелів та інших типів засобів розміщення на базі колишніх історичних пам'яток, наприклад, в Кіровоградській області планують створити готель на базі колишнього млина на р. Синюха, для подальшого розвитку екотуризму в регіоні. Також перспективним є переформатування застарілих готелів на бізнес-центри.

Дуже важливим на сьогодні є підтримка держави готельного бізнесу. Є ряд першочергових необхідних заходів для порятунку і пом'якшення економічного удару від пандемії COVID-19, яких потребує галузь.

В найближчих перспективах, прийняття нового Законопроекту України «Про туризм», згідно якого буде введено поняття категоризації готелів, що дозволить зменшити корупційні ризики, з'явиться поняття «добровільної категоризації», як у провідних європейських країнах. Актуальним є виведення державного готельного ринку на міжнародний рівень, створення програм розвитку рекреаційно-туристичного потенціалу та залучення іноземних інвесторів до створення нових перспективних проектів в туристичній сфері.

Список використаних джерел: 1. Деякі проблеми розвитку готельного бізнесу в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2017-ekonomika-i-menedzhment/10_osolihin.htm; 2. Как COVID-19 изменит гостиничный бизнес в Украине [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://thepage.ua/exclusive/chto-budet-s-otelyami-iz-za-koronavirusa>; 3. Основні проблеми готельного бізнесу в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/myhajlova2.htm;

УДК 379.85:791.6:793

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

А. І. Лазаренко

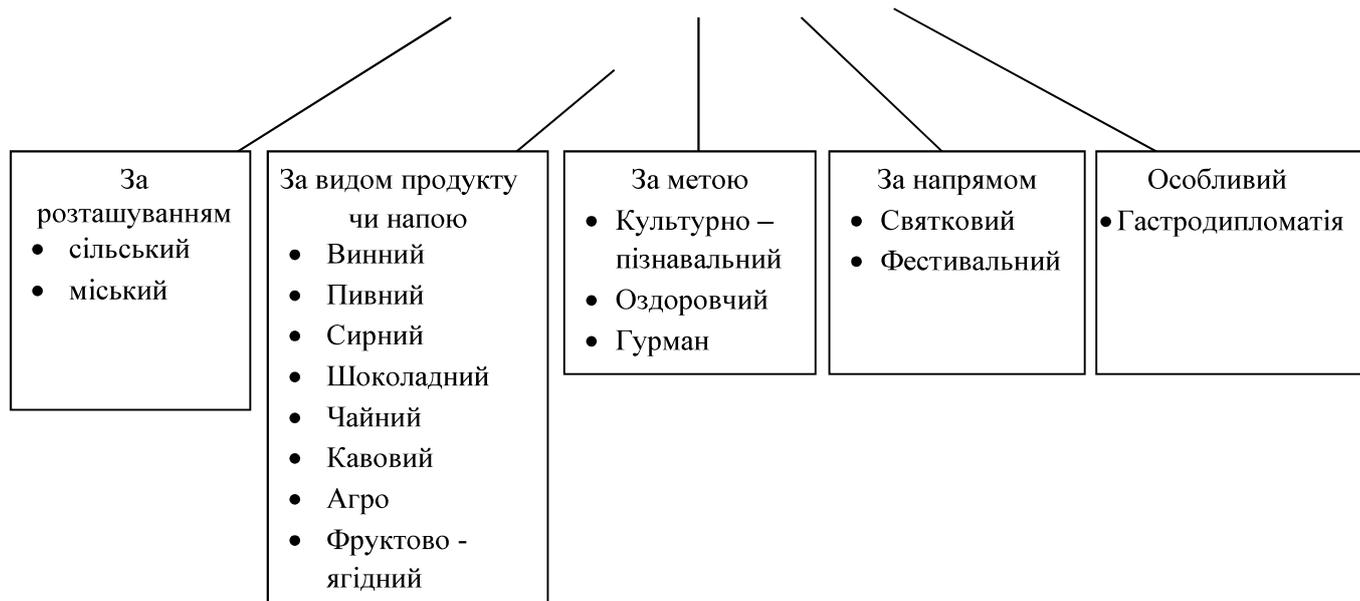
AsyaLazarenko2015@gmail.com

*кафедра географії та геоекології Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький*

В статті розглянутий гастрономічний туризм як один з найбільш актуальних напрямків. Зазначена його класифікація, закономірності поширення основних видів в світі та Україні. Розглянута перспектива розвитку даного виду туризму в Кіровоградській області.

Гастрономічний туризм є важливою складовою будь-якої туристичної подорожі, а іноді навіть виступає основною метою туризму. Адже майже в усіх туроператорів в описах туристичних маршрутів є пропозиції ознайомлення з традиційною місцевою кухнею, відвідання кулінарних фестивалів та ярмарок, які пов'язані з їжею та національною культурою виробництва продуктів харчування. Це один із найбільш прогресивних та перспективних напрямків туристичної діяльності як у світі, так і в Україні. На основі вивчення світового досвіду можна виділити цілу низку напрямків гастрономічного туризму за особливостями організації та спеціалізацією (Рис.1). Популярністю з погляду розвитку гастрономічного туризму користуються переважно європейські країни – Франція, Італія, Іспанія, Австрія та інші, а також екзотичні гастрономічні традиції Японії, Китаю, Індії, Мексики та країн арабського світу. Україна, як новий туристичний напрям, все частіше з'являється на туристичних картах мандрівників. Відомість додають і різні рейтинги від міжнародних туристичних путівників, які рекомендують мандрівникам звернути свої погляди на Україну. Національна кухня – це ключовий момент залучення туристів з закордону до країни. Адже саме кулінарія зберігає в собі національні особливості, а також відображає традиції народу. Поява нових туристичних продуктів свідчить про те, що вдалося освоїти новий сегмент ринку, нові території, вдалося віднайти та залучити фінансові ресурси. До переваг гастрономічного туризму можна віднести наступне: це складова всіх туристичних турів; дає змогу популяризувати місцеві продовольчі товари, ресторани, тощо; не залежить від сезону, адже завжди можна вибрати підходящий тур; виводить на високий рівень кулінарні особливості того чи іншого регіону; розвивати гастрономічний туризм можуть абсолютно всі регіони в країні.

Гастрономічний туризм

Рис.1. Класифікація гастрономічного туризму

Протягом останні роки вдалося започаткувати велику кількість гастрономічних фестивалів:

- «Борщівська вишиванка» (Борщів, Тернопільська область);
- «Гуцульська бринза» (м. Рахів, Закарпатська обл.);
- Lviv Coffee Festival "На каву до Львова" (м.Львів);
- "Варишське пиво" (Закарпатська область, Мукачеве);
- "Всеукраїнський фестиваль домашньої консервації" (м.Запоріжжя);
- "Його величність Ніжинський огірок" (Чернігівська область, Ніжин);
- фестиваль дерунів (м. Коростень, Житомирська обл.);
- «Свято сиру і вина у Львові» (м.Львів);
- «Закарпатське Божоле» (Ужгород);
- «Галицька дефіляда» (м. Тернопіль);
- «Конкурс різників свиней – гентешів» (с. Геча, Закарпатська обл.);
- «Сонячний напій» (м. Ужгород, Закарпатська обл.);
- «Фестиваль ріп'янки» (с. Колочава, Закарпатська обл.);
- свято Полтавської галушки (м. Полтава);
- свято сала (м. Полтава);
- фестиваль полуниці (м. Ізюм, Харківська обл.);
- «Український кавун – солодке диво» (м. Гола Пристань, Херсонська обл.);
- «Біле вино» (м. Берегово, Закарпатська обл.), тощо [2].

Серед сучасних особливостей розвитку гастрономічного туризму можливо використати запровадження географічного ребрендингу, коли певні бренди та продукти закріплюються за конкретними територіями, де їх виготовляють. ЄС також задіює всі шляхи для використання географічних назв, які є власністю членів Євросоюзу, третіми країнами. Так, відповідно до Угоди про асоціацію з ЄС,

Україна з 2026 року має відмовитися від використання географічних зазначень «Шампань», «Коньяк», «Мадера», з 2023 року – від «Фети» та «Пармезану» [ ]. В Україні сир «Гуцульська овеча бриндзя» став першим українським товаром, який отримав свідоцтво про реєстрацію географічної назви. Даний продукт – це бринза, що виготовляється на літніх високогірних полонинах з гірського овечого молока відповідно до традицій, що беруть свій початок в карпатському регіону ще з 15 ст. Виробництво охоплює територію Закарпаття, Івано-Франківської та частини Чернівецької областей. Реєстрація географічних зазначень в Україні означатиме, що вони автоматично охоронятимуться і в Європі. Досвід Європи показує, що такий захист у результаті призводив до зростання продажів таких товарів. Очікується, що в Україні це також спрацює. Крім «Гуцульської овечої бриндзи», свідоцтво про географічне зазначення мають отримати деякі вина («Шабський», «Ялпуг», «Закарпаття», «Білгород-Дністровський»), херсонський кавун, мелітопольська черешня та карпатський мед.

Існують спроби започаткувати гастрономічний туризм та окремі його напрямки в Кіровоградській області, особливо в сучасних умовах впровадження карантинних заходів, активного розвитку та популяризації внутрішнього туризму. Особливу увагу привернули туристів в цьому році створення двох туристичних об'єктів, які спеціалізуються саме на гастрономічному туризмі.

В 2019 р. у с. Оситняжка Кіровоградської області було засновано равликову ферму. На сьогоднішній день тут нараховується близько 520 щитів, які слугують будиночками для равликів. Ферма експортує свою продукцію навіть до низки європейських країн, де м'ясо равликів користується великим попитом [3].

Ще одним цікавим об'єктом для гастрономічного туризму Кіровоградщиною є господарство «Лісова коза», яке спеціалізується на виготовленні молочної продукції. Господарство можна відвідати в с. Підлісному (Олександрівський район). На підприємстві облаштовано спеціальну сироварню, яка розташована поряд з виставково-торгівельною залом, де туристи можуть ознайомитися з всією продукцією та відповідно продегустувати та придбати те, що прийшлося до смаку. Окремо наявні будівлі, в яких мешкають кози альпійської породи. Для туристів передбачена спеціальна туристична зона. Територією ферми проводяться екскурсії [1].

В 2020 р. в м. Кропивницькому вперше було проведено медовий ярмарок «KROPhoney fest». На фестиваль зібралися бджолярі з усієї області, які пропонували відвідувачам різноманітну продукцію бджільництва: акацієвий, лісовий мед, мед з липи, гречки, різнотрав'я, прополіс, напої з меду, медове пюре та навіть ліки бджолиного виробництва. Окрім того, у рамках фестивалю працював ярмарок, на якому усі охочі мали можливість ознайомитись з пропозиціями апітуризму особисто від господарів агросадиб, придбати різноманітні сувеніри, вироби від майстрів декоративно-ужиткового мистецтва, овочі, фрукти, тощо.

Значною популярністю користується «Покровський ярмарок», що проводиться щосені в рамках Міжнародної сільськогосподарської виставки «AGRO- EXPO».

Список використаних джерел: 1. Лісова коза [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.lisovakoza.com.ua/>; 2. Найкращі гастрономічні фестивалі України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ukr-prokat.com/blog/najkrashhi_gastronomichni_festivali_ukrajini.html; 3. В селі Оситняжка Кропивницького району працює єдина в області равликів ферма [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://suspilne.media/37869-v-seli-ositnazka-kropivnickogo-rajonu-pracuje-edina-v-oblasti-ravlikova-ferma/>

УДК 338.48(477.47)

ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ІНФРАСТРУКТУРА НАПРЯМКУ ОДЕСА-РЕНІ

М. Г. Лізаненко

margie88svet@gmail.com

кафедра туристичного бізнесу та рекреації Одеської національної академії харчових технологій, м. Одеса

Н. С. Мільчева

milcheva_nadejda99@ukr.net

кафедра туристичного бізнесу та рекреації Одеської національної академії харчових технологій, м. Одеса

Туризм є однією з найважливіших сфер сучасної економіки України, який позитивно впливає на розвиток інших секторів економіки, включаючи готельне господарство, транспорт і комунікації, будівництво, роздрібну торгівлю, виробництво і торгівлю сувенірами. Крім того, цей вид діяльності спрямований на задоволення потреб людей в ознайомленні з історією, культурою, звичаями, духовними і релігійними цінностями різних країн та їх народів. [1]

Відповідно до Закону України «Про туризм» держава проголошує туризм одним з пріоритетних напрямів розвитку економіки та культури і створює умови для туристичної діяльності. Роль органів влади в цьому механізмі полягає у створенні сприятливих умов для діяльності в туристично-рекреаційній сфері. [2]

Туристичний потенціал регіону – це сукупність природних, історико-культурних об'єктів і явищ, а також соціально-економічних і технологічних факторів для організації туристської діяльності на певній території. Основним моментом в дослідженні складу туристичного потенціалу регіону є розгляд його як окремої системи. [3]

Питанням розвитку туризму на сучасному етапі розвитку суспільства приділяється все більше і більше уваги, тому що це один з видів діяльності для багатьох країн та регіонів, який є стратегічним, знаходиться в пріоритетній